

hadde Haab om skulde forstaa sin Opgave, at føre os ud af de forkludrede Forhold, vi ere komne ind i. Den begyndte med at stille sig i Modsetning til Folkethinget, den appelerede til Folket, og da Folket havde svaret, stillede Regjeringen sig i denne Samling i et endnu skarper Forhold til dette Thing end i forrige Samling; istedetfor at lempe paa sine Fordringer, stillede den disse endnu skarper end forrige Gang. Denne Regjering har nu maasse Tillid i Landstthinget; men jeg tror ikke, at der er noget Medlem af Folkethinget, der støtter den. Ege over for disse Forhold er der forekommet os Forslagsstillere, at være Anledning til at opfordre Thinget til nu at udtale sig om, hvad Thinget anseer for den uundgaelige Betingelse for, at vi i konstitutionel Forstand kunne komme i Gang. Spørfor, vil man spørge, udtale vi dette igjen? vi have jo tidligere udtalt vor Mening i saa Henseende. Spørfor nu komme tilbage dertil? Jeg skal i Korthed søge at gjøre dette klart. Det er ganske rigtigt, at Flertallet i dette Thing i en tidligere Samling, nemlig i Foraaret 1873, i en Adresse til Kongen har udtalt det Samme, som det her forelaas at udtale. Flertallet udtalte dengang, at skjøndt den Regjering, som da var, dengang den blev dannet, ikke var noget Udtryk for det Parti, som her var Flertal, da Adressen blev indgivet, men snarere et Udtryk for en modsat Retning, havde Folkethinget dog arbejdet sammen med denne Regjering i det Haab, at den skulde forstaa Nødvendigheden af selv at skaffe sig Tillid i Thinget; men da dette var fuldstændig mislykket, gif Folkethinget nu til at erklære, at det ansaa det for „det konstitutionelle Monarkis nødvendige Kraf, at Regjeringen er i Overensstemmelse med det af den almindelige Valgret udgaaede Thing, og at dens Forberedelse og Ledelse af Lovgivningsværket sølgelig sfer med de Formaal for Ote, som Folket ved Valgene af sine Repræsentanter har tilkjendegivet som sine“. Det kunde synes at være tilstrækkeligt med denne Udtalelse, det kunde synes, at der ikke var nogen Grund til nu igjen at komme tilbage dertil. Vi have imidlertid troet, at dette var nødvendigt, og det af forskjellige Grunde. Denne Udtalelse, hvorigjennem vi ikke havde høvdet Andet, end hvad der uimodsigelig og uimodfagt er Tilfeldet, Nødvendighen af, at en Regjering, der skal kunne bringe Thingene til at arbejde sammen og føre Forholdene frem her i Landet, maa være i Overensstemmelse med og have Tillid hos Flertallet af dette Thing, blev opfattet som en Fornegtelse af det andet Things Ret. Dette kom allerede frem i den første Udtalelse af Conseilspræsidenten i det samme Møde, hvori Adressen blev foreslaet. Conseilspræsidenten gjorde sig allerede da utvetydig skyldig i den Misforstaaelse, at vi vilde tilfidesætte Landstthinget, og den samme Misforstaaelse, at det var vor Mening at sphyde Landstthinget til Side som en konstitutionelt intelbetydende Faktor,

blev meget stærkt gjort gjældende i Landstthinget, navnlig af Ordføreren for den Adresse, som Landstthinget indgav, den nuværende Justitsminister. Ordføreren for Adressen her i Thinget, det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. M. Hansen) indbegif meget klart og utvetydigt denne Misforstaaelse, idet han bestemt hævdede, at det aldeles ikke var Forslagsstillernes Mening at ville tilfidesætte Landstthinget, at Ingen tænkte derpaa. Han sagde: Der er Ingen, der tænker paa at tilfidesætte Landstthinget; der er Ingen, der kan paaopege den mindste Yttring, der gaar i denne Retning, og han tilføiede, at Grunden til, at man ikke havde omtalt Landstthinget, var den, at Folkethinget dog væsentlig kun havde at tale om sig selv og ikke var kaldet til at tale paa Landstthingets Begne. Ikke desto mindre blev der stadig fredet om denne Misforstaaelse, og den blev behandlet med en saadan Omhu fra Modstandernes Side, at den fik mere og mere Lov til at gjøre sig gjældende; men fra vor Side er den bestandig bleven imødegaaet. Jeg skal i saa Henseende tillade mig at henvise til en Udtalelse fra et andet Medlem af dette Thing, nemlig det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg), der saa klart som Nogen har høvdet den sande Mening af Adressen, den Mening, i hvilken ogsaa dette Forslag er forelagt. Det var under Forhandlingerne i Anledning af en Forespørgsel til Conseilspræsidenten om den kongelige Haandskrivelse. Da udtalte dette ærede Medlem: „Vi have sagt, at det var nødvendigt for det konstitutionelle Lins Udvikling, at Ministeriet var i Overensstemmelse med Folkethinget. Det er imidlertid en Selvfølge, saa at det ikke behøver at udtales, at det maa være ethvert Ministeriums alvorlige Pligt at søge at være i Overensstemmelse ogsaa med Landstthinget, fordi alle Lovforslag og Beslutninger skulle vedtages i begge Thing for at kunne blive til Love. Skulde dette da siges i en Adresse fra Folkethinget? Behøver det at forklæres, at et Ministeriums Opgave, hvis det vil udføre Noget, maa være ikke blot at søge at være i Overensstemmelse med Folkethinget — hvilket vi havde er naturligt — men ogsaa søge lige saa særligt at være det med det andet Thing, hvis Samtykke er nødvendigt for at faae Love og Beslutninger vedtagne, dersom den nuværende Forfatning skal kunne bruges?“ Jeg tror, at dette er en fuldstændig klar og utvetydig Udtalelse, og jeg tilstaa, at jeg har Vanskelighed ved at forstaa, hvorledes det har været muligt, at man — thi jeg antager ikke, at det er forsættligt — fuldstændig har overhørt denne Udtalelse og bestandig har bebrejdet Flertallet i dette Thing, at det vilde en Ordning, der var i Strid med Forfatningen og var en Tilfidesættelse af det andet Things grundlovmæssige Ret. Smid- lertid, det kan ikke negtes, at denne Opfattelse har fundet Rum og er bleven benyttet, men jeg anser det for skadeligt, at en saadan Opfattelse